

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa A.G-M. dawniej A.G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 2 czerwca 2020 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 9 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1.350 (tysiąc trzysta
pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację powódki A.G. obecnie (G.-M.) od wyroku Sądu Rejonowego [...] w W. z dnia 31 stycznia 2018 r., oddalającego powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Przedsiębiorczości i Technologii w W. o zapłatę kwoty 37.967 zł tytułem odszkodowania.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji z których wynika, że powódka wygrała konkurs na stanowisko sekretarza w Wydziale Promocji i Handlu przy Ambasadzie RP w R. i w kwietniu 2012 r. został rozpoczęty

proces przygotowania jej do wyjazdu. Powódka odbyła staż przedwyjazdowy w różnych komórkach wewnętrznych Ministerstwa Gospodarki oraz instytucjach zewnętrznych, uzyskała stosowne poświadczenie bezpieczeństwa oraz pozytywnie zakończyła odbywanie stażu merytorycznego. W dniu 15 kwietnia 2013 r. uzyskała nominację na stopień dyplomatyczny. Ze względu na reorganizację oraz zmniejszenie budżetu, ostatecznie przygotowana została dla powódki umowa o pracę na okres roku, a informację o tym przekazano jej *mailem* z dnia 7 czerwca 2013 r., w którym określono także warunki finansowe. Powódka miała rozpocząć pracę od dnia 30 czerwca 2013 r., jednak nie podpisała umowy i w związku z tym do zawarcia umowy o pracę nie doszło, a jej stanowisko zostało zlikwidowane. Ponadto - w ocenie Sądu drugiej instancji - roszczenie powódki uległo przedawnieniu bowiem zgodnie z art. 390 § 3 k.c. roszczenia z umowy przedwstępnej przedawniają się z upływem roku od dnia, w którym umowa przyrzeczona miała być zawarta. Regulacja ta znajduje zastosowanie zarówno w stosunku do roszczenia o zawarcie umowy przyrzeczonej, jak i roszczenia odszkodowawczego (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 102/06, OSNC 2007 nr 7-8, poz. 104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 459/09, OSNC 2010 nr 9, poz. 126). Bieg terminu przedawnienia roszczenia o zawarcie umowy przyrzeczonej (i roszczenia odszkodowawczego) rozpoczyna się - zgodnie z ogólnymi regułami - od dnia wymagalności tego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2004 r., I CK 443/03, LEX 358781), a zatem od dnia następującego po dniu, w którym umowa przyrzeczona miała zostać zawarta. W przedmiotowej sprawie umowa o pracę z powódką miała zostać zawarta do dnia 30 czerwca 2013 r., wobec czego termin przedawnienia roszczenia rozpoczął swój bieg w dniu 1 lipca 2013 r. i upłynął bezskutecznie w dniu 1 lipca 2014 r. Roszczenie powódki uległo zatem przedawnieniu.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, powódka zarzuciła naruszenie prawa materialnego – art. 2, art. 7, art. 8 ust. 2 oraz art. 24 i art. 60 Konstytucji RP w związku z art. 8 k.p., przez ich niezastosowanie, co skutkowało oddaleniem apelacji.

Wskazując na powyższe, powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, jak i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego [...] w W. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które sprowadza się do pytania „czy, a jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej, organ administracji publicznej może po przeprowadzonym konkursie na stanowisko w służbie publicznej, wyłonieniu zwycięzcy konkursu, przeprowadzonym szkoleniu wybranego kandydata i dokonaniu wszystkich czynności potrzebnych do rozpoczęcia przez wybranego kandydata pracy odmówić nawiązania stosunku pracy, jak również wypowiedzenie się przez Sąd Najwyższy o przysługujących z tego tytułu niedoszłemu pracownikowi roszczeniach, ich podstawie prawnej i terminowi przedawnienia”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik Prokuratury Generalnej RP wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne

(por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; z dnia 10 stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 14 kwietnia 2015 r., II PK 217/14, LEX nr 678073; z dnia 28 października 2015 r., I PK 17/15, LEX nr 2021940; z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

W ocenie Sądu Najwyższego skarżąca nie zdołała wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zagadnienia prawne sformułowane przez skarżącą co do podstawy prawnej, zgodnie z którą organ administracji publicznej może – po przeprowadzonym konkursie na stanowisko w służbie publicznej, wyłonieniu zwycięzcy konkursu, przeprowadzonym szkoleniu wybranego kandydata i dokonaniu wszystkich czynności potrzebnych do rozpoczęcia przez wybranego kandydata pracy – odmówić nawiązania stosunku pracy, ma charakter pozorny, stanowiąc w istocie polemikę z ustalonym w sprawie stanem faktycznym, a ponadto nie jest powiązane z jakimkolwiek przepisem, który nie podlegałby jednoznacznej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2018 r., II CSK 234/18, LEX nr 2561626). Przypomnieć również należy, za ustaleniami Sądu pierwszej instancji, niekwestionowanymi w skardze kasacyjnej, że w zamieszczonym na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki ogłoszeniu z dnia 10 stycznia 2012 r. o naborze na stanowisko sekretarza w Wydziale Promocji i Handlu przy Ambasadzie RP w R., znajdowała się informacja,

iż zatwierdzenie kandydata nie jest decyzją w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego oraz nie oznacza nawiązania stosunku pracy i nie stanowi podstawy do nawiązania takiego stosunku. Godzi się też zauważyć, że w jakiejś mierze podobna problematyka (dotycząca roszczenia o nawiązanie stosunku pracy kandydata wyłonionego w drodze naboru - konkursu - na stanowisko urzędnicze) była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 16 grudnia 2016 r., II PK 289/15 (LEX nr 2203514). W jego uzasadnieniu wskazano, że „pracodawca, nawet nie podlegający szczególnej ustawie, może stosować konkurs i określić jego zasady, które mogą składać się na określone zobowiązanie, jeszcze przed samym zatrudnieniem. Jednak zasadą jest, że po konkursie pracodawca dalej decyduje czy zatrudni pracownika wyłonionego w konkursie. Zasada taka zachowana jest w zatrudnieniu pracowników samorządowych. Konkurs (nabór) poprzedza zatrudnienie, które nadal zależy od pracodawcy (art. 11 k.p.), nawet gdy dotyczy zatrudnienia w administracji samorządowej. Tak daleko idąca argumentacja wydaje się potrzebna dla uzasadnienia oczywistej skądinąd reguły, że każdy pracodawca ma swobodę w zatrudnieniu, czyli do zawiązania (powstania) stosunku pracy konieczna jest jego wola (art. 11 k.p.). Tylko wyjątkowo wolę tę można zastąpić orzeczeniem sądu, które musi mieć uzasadnione oparcie w ustawie. (...) Czym innym jest więc sam konkurs i czym innym jest zatrudnienie przez pracodawcę kandydata wybranego w konkursie”. Z kolei w wyroku z dnia 21 stycznia 2003 r., I PK 105/02 (OSNP 2004 nr 13, poz. 229), Sąd Najwyższy stwierdził, że „wygranie konkursu na stanowisko dyrektora okręgu Poczty [...] nie rodzi obowiązku zatrudnienia na tym stanowisku, a w wyniku wygrania przez powódkę konkursu nie powstał po stronie pozwanej prawny obowiązek jej zatrudnienia. Odmowa zatrudnienia nie powodowała więc powstania obowiązku odszkodowawczego strony pozwanej”. Natomiast istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383).

W związku z powyższym na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach

postępowania kasacyjnego w myśl art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).